

Eksamensoppgave i TIØ4295 BEDRIFTSØKONOMI

Faglig kontakt under eksamen: Morten Helbæk

Tlf.: 926 54 567

Eksamensdato: 11. desember 2013

Eksamenstid (fra-til): 09:00 – 13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: D – Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Annen informasjon: Oppgavesettet består av to deler.

Del A inneholder flervalgsoppgaver (multiple choice) der svarene skal skrives på eget svarskjema. Hvert spørsmål har fire svaralternativ der bare ett er korrekt. Hvis du markerer mer enn et svaralternativ på en oppgave, blir det regnet som galt svar. Del B inneholder 2 oppgaver som skal besvares fullstendig på papir.

Målform/språk: Bokmål

Antall sider: 6 (inkl. forsiden)

Antall sider vedlegg: 0

Kontrollert av:

27.11.13

Dato

Sign

Del A – Flervalgsoppgaver (teller 50 %)

Skriv svarene på eget skjema

Oppgave 1

En bedrift har bokført anleggsmidler i balansen per 31.12.12 og per 31.12.13 til henholdsvis 8 735 000 kr og 8 607 000 kr. Avskrivninger i 2013 var på 712 000 kr. Hvor mye har bedriften kjøpt anleggsmidler for i 2013? Se bort fra merverdiavgift.

- a) 840 000 kr
- b) 128 000 kr
- c) 584 000 kr
- d) 712 000 kr

Oppgave 2

I balansen for et selskap finner vi at anleggsmidler = 52 mill kr, omløpsmidler = 37 mill kr, egenkapital = 35 mill kr og langsiktig gjeld = 23 mill kr (kortsiktig gjeld er ikke oppgitt). Hva er arbeidskapitalen?

- a) 29 mill kr
- b) 14 mill kr
- c) 17 mill kr
- d) 6 mill kr

Oppgave 3

For året 2013 oppnår en bedrift et resultat før skatt på 41 760 000 kr. Skattesatsen er 28 %. Årets regnskapsmessige avskrivninger er 3 782 000 kr, mens de skattemessige avskrivningene er 3 282 000 kr. Hva blir betalbar skatt for 2013?

- a) 11 692 800 kr
- b) 11 950 800 kr
- c) 11 832 800 kr
- d) 140 000 kr

Oppgave 4

Et anleggsmiddel kjøpes for 8 000 000 kr og avskrives etter saldometoden med 30 % hvert år. Hva er bokført verdi for anleggsmidlet etter 3 år (og tre års avskrivninger)?

- a) 2 744 000 kr
- b) 1 176 000 kr
- c) 5 600 000 kr
- d) 800 000 kr

Oppgave 5

Bedriften Omega AS produserer og selger kun et produkt. Salgspris per enhet er 890 kr og variabel kostnad per enhet er 770 kr. I 2012 oppnådde bedriften 500 000 kr i overskudd. De faste kostnadene dette året var på 700 000 kr. Hvor mange enheter produserte bedriften i 2012?

- a) 10 000
- b) 12 000
- c) 1 348
- d) 5 833

Oppgave 6

En bedrift selger et produkt til 800 kr per enhet. Variabel enhetskostnad er 500 kr. Hvis de selger 250 000 enheter, blir resultatet 25 000 000 kr. Hvor mange enheter må de selge for å oppnå en sikkerhetsmargin på 37 %?

- a) 51 780
- b) 359 788
- c) 11 563
- d) 264 550

Oppgave 7

En bedrift produserer og selger produktene A og B med dekningsbidrag per enhet på henholdsvis 158 kr og 180 kr. Begge produktene bearbeides i to maskiner kalt maskin 1 og maskin 2. En enhet av produkt A bruker 2 min i maskin 1 og 8 min i maskin 2. En enhet av produkt B bruker 7 min i maskin 1 og 3 min i maskin 2. Maskin 1 har en kapasitet på 52 000 min per år, mens maskin 2 har en kapasitet på 48 000 min per år. Hvor mange enheter bør bedriften produsere og selge pr. år av produktene A og B?

- a) $A = 0$ og $B = 7\,429$
- b) $A = 3\,600$ og $B = 6\,400$
- c) $A = 6\,400$ og $B = 3\,600$
- d) $A = 6\,000$ og $B = 0$

Oppgave 8

Et selskap fører sitt normalkostregnskap for 2013 etter selvkostmetoden og oppnår et produksjonsresultat på 46,4 mill kr. Inngående varebeholdning er på 35,6 mill kr, mens utgående varebeholdning er på 39,0 mill kr. Dersom selskapet hadde brukt bidragsmetoden, ville inngående varebeholdning vært vurdert til 18,0 mill kr, mens utgående varebeholdning ville vært vurdert til 19,4 mill kr. Hva ville resultatet blitt dersom selskapet hadde brukt bidragsmetoden?

- a) 48,4 mill kr
- b) 44,4 mill kr
- c) 45,8 mill kr
- d) 46,4 mill kr

Oppgave 9

Du setter 17 000 kr i banken til 5 % rente per år. Hvor lenge må du la pengene stå i banken før du kan ta ut 21 696,79 kr (med renter og rentes rente)?

- a) 4,5 år
- b) 5,0 år
- c) 5,5 år
- d) 6,0 år

Oppgave 10

En bedrift har 30 dagers betalingsfrist hos sin leverandør. Dersom de betaler kontant får de 2 % kontantrabatt. Hva koster det i effektiv rente per år å betale etter 30 dager i stedet for å betale kontant? (Regn med 360 dager per år.)

- a) 27,4 %
- b) 24,5 %
- c) 24,0 %
- d) 23,7 %

Oppgave 11

En bedrift produserer robåter og har registrert følgende kostnader for en normalperiode:

Avdeling:	Materialavdeling	Tilvirkningsavdeling	Salgs- og adm.avdeling
Direkte material	3 000 000		
Direkte lønn		5 000 000	
Indirekte kostnader	600 000	2 000 000	2 120 000

Bedriften benytter selvkost i sine kalkyler. For de indirekte kostnadene i materialavdelingen skal direkte material benyttes som fordelingsgrunnlag og for de indirekte kostnadene i tilvirkningsavdelingen skal direkte lønn benyttes som fordelingsgrunnlag. Salgs- og administrasjonskostnader kalkuleres inn som et prosenttillegg av tilvirkningskost.

Bedriften har fått inn bestilling på en robåt. Til denne båten regner de med å bruke 25 000 kr i direkte material og 55 000 kr i direkte lønn. Selvkost for denne båten blir:

- a) 122 500 kr
- b) 124 833 kr
- c) 128 400 kr
- d) 135 355 kr

Oppgave 12

En bedrift betaler i løpet av et år 28 000 kr i renter og 72 000 kr i avdrag på lån. I resultatregnskapet for dette året fører dette til en kostnad på:

- a) 100 000 kr
- b) 28 000 kr
- c) 72 000 kr
- d) 0 kr

Oppgave 13

Varelageret for en produksjonsbedrift er verdsatt til 89 000 kr pr. 01.01.2012 og til 73 000 kr pr. 31.12.2012. Varekostnaden for 2012 er 587 000 kr. Hva er varekjøp for 2012?

- a) 603 000 kr
- b) 571 000 kr
- c) 514 000 kr
- d) 425 000 kr

Oppgave 14

For en gitt periode oppnår et selskap 25 800 kr i inntekter, 45 % i dekningsgrad og 3 200 kr i resultat. Hva var faste kostnader for perioden?

- a) 8 410 kr
- b) 22 600 kr
- c) 11 610 kr
- d) 14 810 kr

Oppgave 15

Du investerer 500 000 kr i dag i et prosjekt. Etter 1 år mottar du 435 000 kr og etter to år mottar du 107 000 kr. Beregn internrenten for dette prosjektet.

- a) 5 %
- b) 7 %
- c) 120 %
- d) Internrenten er ikke definert for dette prosjektet.

Del B – Langsvarsoppgaver (teller 50 %)

Oppgave 1 (20 %)

En bedrift har følgende balanse per 1. januar 2014.

Maskiner	3 800	Aksjekapital	1 500
Varelager	130	Annen EK	500
Kundefordringer	370	Pantelån	1 200
		Utsatt skatt	200
		Kassekreditt	700
		Skyldig skatt	130
		Skyldig utbytte	70
Sum eiendeler	4 300	Sum egenkapital og gjeld	4 300

For det som skjer i løpet av 2014 har vi følgende opplysninger:

Salgsinnbetalinger	5 700
Kundefordringer UB (på slutten av perioden)	470
Varekjøp	2 300
Varelager UB (på slutten av perioden)	150
Driftskostnader	400
Lønn	2 000
Avskrivninger	830
Skattemessige avskrivninger	20 %
Skattemessige avskrivninger	760
Betalbare rentekostnader	70
Avdrag pantelån	120
Skattesats	28 %

Skyldig skatt fra 2013 betales i mars 2014. Skyldig utbytte fra 2013 betales i april 2014. Det skal ikke betales ut utbytte av resultatet fra 2014. Se bort fra feriepenger, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift. Før regnskapet for 2014 og balanse per 31. desember 2014.

Oppgave 2 (30 %)

(Alle beløp i 1 000 kr)

Bedriften Rose AS har følgende balanse per 31.12.2013:

Eiendeler		Egenkapital og gjeld	
Anleggsmidler	1 250	Aksjekapital	500
Varelager	180	Opptjent egenkapital	80
Kundefordringer	370	Langsiktig gjeld	390
		Kassekreditt	100
		Leverandørgjeld	310
		Skyldig mva.	150
		Skyldig arbeidsgiveravgift	110
		Skyldige feriepengene	160
Sum eiendeler	1 800	Sum egenkapital og gjeld	1 800

Du skal utarbeide budsjetter for januar 2014 og du får følgende opplysninger:

Salgsinntektene er budsjettert til 800 (uten mva) for januar 2014. Salget forventes å skje jevnt gjennom måneden og gjennomsnittlig kredittid er 15 dager. Alt salg skjer i Norge.

Det er bestilt varer for 300, ekskl. mva. som leveres 20. januar. Gjennomsnittlig kredittid er 30 dager. Varelageret per 31.01.14 er budsjettert til 130.

Mva. skal betales 10.02.14. Arbeidsgiveravgiften skal betales 15.01.14.

Lønnskostnaden er budsjettert til 200. Arbeidsgiveravgiften er 14,1 %, mens feriepengene er 12 %.

Lønnsutbetaling til de ansatte skjer i samme måned som lønnskostnaden påløper.

Lineære avskrivninger for januar er budsjettert til 12.

Andre driftskostnader for januar forventes å bli 180. Driftskostnadene forfaller til betaling i samme måned som de påløper med et tillegg av inngående mva. på kr 45.

Renter og avdrag på henholdsvis 5 og 160 (på langsiktig gjeld) forfaller 20. januar.

a) Utarbeid resultatbudsjett for januar 2014. Se bort fra skatt.

b) Utarbeid et likviditetsbudsjett for januar 2014.

c) Utarbeid budsjettert balanse per 31.01.14.